

NOTAT

HØRINGSNOTAT – METODE FOR INDKØB AF EFFEKT

Energinet har i perioden 29. august 2025 til 3. oktober 2025 haft metodeanmeldelse for indkøb af effekt i forbindelse med revision af eltransmissionsnettet i høring.

I perioden har Energinet modtaget et høringssvar. Høringssvaret er fra Ørsted og fordeler sig på generelle bemærkninger henholdsvis tekstnære bemærkninger til metodeanmeldelsens kontraktparadigme.

Energinet har i det følgende behandlet høringssvaret fordelt på forskellige emner.

Høringssvaret er vedlagt som bilag.

1. Generelle bemærkninger

1.1 Konkurrence og generel metode

Ørsted anerkender Energinets ønske om at lave en generel metode for indløb af effekt med henblik på at kunne konkurrenceudsætte fremfor at foretage beordringer. Ørsted er dog bekymret for, om der skal skabes et virksomt marked, ligesom Ørsted er bekymret for, om det kan ske via en generel metode. Ørsted anfører, at Energinets indkøb vil være vedrøre et bestemt geografisk område. Ørsted anfører samtidig at den effekt, der vil skulle indkøbes, i fremtiden vil være en knap ressource som følge af udviklingen af vedvarende energi og elektrificering af varmeproduktionen, hvilket reducerer behovet for kraftvarmeverker. Ørsted er derfor bekymret for, at Energinets behov ofte kun vil kunne opfyldes af en eller ganske få potentielle leverandører. Ørsted opfordrer Energinet til at vurdere sandsynligheden for, om effekt reelt kan indkøbes på markedsvilkår via en generel metode.

Energinets svar: Energinet er opmærksom på problemstillingen Ørsted fremfører. Energinet vurderer dog, at det vil være fordelagtigt at have muligheden for at konkurrenceudsætte indkøb af effekt, da dette vil kunne reducere omkostningerne. Samtidig vil forbrugsenheder også have mulighed for at kunne deltage med reduktion af forbrug. Effekten vil således ikke udelukkende skulle leveres af produktionsenheder, herunder kraftværker. Et udbud afviklet i god tid vil desuden give flere anlæg i det pågældende område mulighed for at deltage end ved beordringer/afhjælpende tiltag, hvor beslutning om beordring/afhjælpende tiltag skal tages under et ikke ubetydeligt tidspres, hvilket fordrer enkle håndtag hos Energinets kontrolcenter. Derudover vil et udbud stille anlægsejerne bedre, da Energinet i tilfælde af et udbud vil kunne orientere anlægsejere i bedre tid end det er tilfældet ved beordringer/afhjælpende tiltag.

1.2 Kapacitetsmekanisme

Ørsted anfører at en stor del af den regulerbare kapacitet i fremtiden kan være solgt til en fremtidig kapacitetsmekanisme. Ørsted opfordrer Energinet til at vurdere hvilke implikationer en eventuel dansk kapacitetsmekanisme vil have for et udbud for indkøb af effekt.

Energinets svar: Energinet bemærker, at der på nuværende tidspunkt ikke er klarhed over en eventuelt fremtidig kapacitetsmekanisme. På nuværende tidspunkt er det derfor ikke muligt at vurdere potentielle implikationer. Hvis der på et tidspunkt foreligger en metode for en kapacitetsmekanisme, vil Energinet vurdere, om der er behov for at justere metoden for indkøb af effekt.

1.3 Ændringer til den indgående kontrakt

Efterfølgende ændringer til kontrakten:

Ørsted citerer følgende af kontraktparadigmets afsnit 5.6

”Energinet kan som systemansvarlig virksomhed til enhver tid forlange nødvendige ændringer af kravene til den regulerbare elproduktion eller elforbrug, fremsætte nye forskrifter eller regler eller foretage ændringer i eksisterende forskrifter eller regelsæt.”

Ørsted anfører at det ikke er klart, om der med det citerede menes, at Energinet til enhver tid kan ændre på vilkårene i den allerede indgåede aftale, hvilket i væsentlig grad vil påvirke leverandørens leveringsforpligtelse og risici.

Energinets svar: Den citerede tekst fra kontraktparadigmet giver Energinet mulighed for at forlange nødvendige ændringer af kravene til den effektydelse Leverandøren skal levere. Som det fremgår af kontraktparadigmets afsnit 5.6, 2. afsnit, vil aftalen skulle justeres, hvis de oven for citerede ændringer rykker på de økonomiske forudsætninger for leverandøren. I samme afsnit henvises til kontraktparadigmets afsnit 12, hvoraf det fremgår, at aftalen i disse tilfælde kan genforhandles.

Forlængelse af kontrakten:

Ørsted anfører at Energinet beskriver, at metoden er tiltænkt indkøb af effekt i kortere perioder af eksempelvis 4-8 ugers varighed og med mulighed for forlængelse af en ekstra uge i forbindelse med forsinkelser. Ørsted anfører at en forlængelse kan have vidtrækkende økonomiske konsekvenser for leverandøren og derfor altid medføre en genforhandling af kontrakten. Ørsted anfører samtidig at det kan virke usandsynligt at have tilstrækkelig tid til en genforhandling, hvis behovet for at forlænge opstår med kort varsel. Ørsted anfører, at Energinet i forbindelse med udbuddet må tage højde for sit fulde behov for effekt, så der ikke opstår behov for at forlænge kontrakten. Ørsted anfører endvidere, at hvis der ikke er tid til egentlig genforhandling, må Energinet dække sit behov ved en beordring.

Energinets svar: Det fremgår af metodeanmeldelsens afsnit 3 og kontraktparadigmets afsnit 4 fremgår, at aftalen kan forlænges med op til en uge efter aftale mellem Energinet Systemansvar og leverandøren. Efter Energinets opfattelse er det således op til leverandøren, om denne ønsker at acceptere et eventuelt forslag om en sådan forlængelse. Hvis leverandøren eksempelvis finder, at de økonomiske forudsætninger har ændret sig, er leverandøren ikke forpligtet til at forlænge aftalen og Energinet vil således dække effektbehovet via en beordring.

1.4 Afregning til cost plus

Ørsted anfører, at Ørsted anser det for usandsynligt, at der kan etableres en reguleret pris. I relation til cost plus anfører Ørsted, at de eksisterende cost plus metode indeholder en del fortolkningsvivl. Ørsted anfører derfor, at Energinet i høringsmaterialet beskriver, hvordan der vil skulle afregnes efter cost plus ved indkøb af effekt.

Ørsted opfordrer også til, at cost plus metoden generelt genbesøges, da metoden oprindeligt var udviklet til at dække et andet behov end det den i dag anvendes til, hvilket skaber fortolkningsmæssige spørgsmål med deraf følgende usikkerhed og risici for aktører og besværliggør afregning efter metoden.

Energinets svar: Energinet henviser til at en eventuel afregning efter cost plus sker i henhold til en af Forsyningstilsynet godkendt metode. Energinet påtænker ikke at beskrive en eventuel cost plus afregning yderligere i hørings-/udbudsmaterialet. Energinet vurderer løbende sine godkendte metoder og opdaterer efter behov.

1.5 Betaling af ydelsen

Ørsted anfører, at det er uklart hvordan aktører skal konstruere bud hvis ydelsen leveres fra flere anlæg, herunder om der skal indgives en pris pr. anlæg eller en vægtet pris for hele porteføljen. Ørsted anfører at bud ud fra en vægtet pris vil få aktører til at prissætte ud fra en worst case betragtning, da vægtet pris pålægger aktører for stor risiko.

Energinets svar: Det er muligt for byder med flere anlæg af byde ind med en pris pr. anlæg eller med en vægtet pris.

Ørsted læser materialet således at det også er muligt at byde ind med forskellige anlæg på forskellige tidspunktet. Ørsted anfører, at denne mulighed ikke er afspejlet alle steder i kontrakten og bilagene.

Energinets svar: Det fremgår af udbudsmaterialets pkt. 5.1. at en tilbudsgiver godt må dække en del af den udbudte periode med et anlæg samt en anden del af perioden med et andet anlæg, idet tilbudsgiver dog skal dække den fulde periode med sine anlæg, ligesom tilbudsgiver kun vil modtage en rådighedsbetaling for perioden. Det fremgår af samme afsnit, at hvis en tilbudsgiver byder flere anlæg ind, gælder tilslutningskravet som beskrevet i udbudsmaterialet samtlige anlæg, ligesom samtlige anlæg skal levere op til de øvrige tekniske krav i udbudsbetingelserne med tilhørende bilag.

Ørsted anfører ikke hvor i kontraktparadigmet med bilag muligheden for at byde ind med flere anlæg mangler at være afspejlet, men hvis en tilbudsgiver med flere anlæg vinder et udbud, vil Energinet foretage sproglige justeringer af kontrakten, så den afspejler, at der leveres via flere anlæg.

1.6 Misligholdelse

Ørsted anfører, at høringsmaterialet ikke klart beskriver omfanget af den forpligtelse man påtager sig som leverandør. Ørsted finder, at det i kontrakten bør tydeliggøres hvilken forpligtelse der kan forventes af aktører, herunder hvad der defineres som manglende levering.

Ørsted anfører, at det er uklart, om der kan være acceptabel udetid.

Energinets svar: Ydelsen leverandøren skal levere er beskrevet i kontraktparadigmets afsnit 5. Kontraktparadigmet giver ikke mulighed for acceptabel udetid. Dette skal ses i lyset at, at metoden vil skulle anvendes i kortere perioder.

Det er korrekt, at det fremgår af kontraktparadigmets afsnit 8, at leverandøren skal orientere Energinet, hvis det er nødvendigt at tage anlægget ud af drift, ligesom det fremgår at leverandøren skal orientere om alle forhold, som indebærer at leverandøren ikke kan/er i risiko for ikke at kunne levere under aftalen. Afsnit 8 beskriver således leverandørens pligt til at orientere i disse tilfælde. Energinet har justeret afsnit 8 og overskriften hertil, så der alene beskrives en generel pligt til at orientere Energinet og således at afsnit 8 ikke kan læses som en accept af udetid.

Erstatningsbegrænsning:

Ørsted beder Energinet overveje, om der i forhold til eventuel erstatning tages højde for ansvarsbegrænsninger for begge parter.

Energinets svar: Energinet har ændret kontraktparadigmet, så der vil blive modregnet i rådighedsbetalingen ved manglende levering af ydelsen, manglende tilgængelighed af ydelsen og levering af mangelfuld ydelse. Dette begrænser leverandørens risici ved kontrakten.

1.7 Reservekapacitet/erstatningsanlæg

Ørsted opfordrer Energinet til at tydeliggøre i udbudsmaterialet, at der ikke stilles krav om at en leverandør har reservekapacitet til rådighed.

Energinets svar: Det er korrekt forstået, at der ikke stilles krav om, at leverandøren skal kunne aktivere et erstatningsanlæg. Derfor fremgår der ikke en pasus om dette i kontraktparadigmets afsnit 7 vedrørende manglende levering.

2. Tekstnære bemærkninger

Ørsted har i kontraktparadigmet indsat tekstnære bemærkninger. Kontraktparadigmet med Ørstedsbemærkninger vedlægges som bilag. Energinet har tilpasset kontraktparadigmet i det omfang Energinet har fundet det nødvendigt.